МИНИСТЕРСТВО СТРОИТЕЛЬСТВА, АРХИТЕКТУРЫ И ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО ХОЗЯЙСТВА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТӨЗЕЛЕШ, АРХИТЕКТУРА ҺӘМ ТОРАК-КОММУНАЛЬ ХУҖАЛЫГЫ МИНИСТРЛЫГЫ

№ 170/о

ПРИКАЗ | БОЕРЫК

«20» 02 2025

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының «Килдураз авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31-32 статьялары, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында вәкаләтләрне яңадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгының «Татарстан Республикасы муниципаль районнарының шәһәр һәм авыл җирлекләренең җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү турында» 2024 елның 19 апрелендәге 98/о номерлы боерыгы, Татарстан Республикасында җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе утырышының 2024 елның 24 декабрендәге 19 номерлы беркетмәсе нигезендә, 2024 елның 31 октябреннән 2024 елның 15 ноябренә кадәр уздырылган гавами фикер алышуларның нәтиҗәләрен исәпкә алып, боерык бирәм:

1. «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Килдураз авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең кушымтада бирелә торган җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен расларга.

2. Территорияләрне үстерү департаментының Агломерацияләрне үстерү идарәсенең Кама аръягы агломерациясен үстерү бүлегенә (Г.И.Аксановага) түбәндәгеләрне тәэмин итәргә:

әлеге боерыкны Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы башкарма комитеты җитәкчесенә ул үз көченә кергән көннән җиде календарь

көннән дә соңга калмыйча җибәрүне;

әлеге боерыкны үз көченә кергән көннән җиде календарь көннән дә соңга калмыйча Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштыруны;

әлеге боерыкны «Татарстан Республикасы шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәэмин итү» Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат системасында ул басылып чыккан көннән алып 10 эш көне эчендә урнаштыруны;

«Роскадастр» гавами-хокукый компаниясенең Татарстан Республикасы буенча филиалына территориаль зоналар чикләре урнашу урынының график тасвирламасы һәм Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрын алып бару өчен файдаланыла торган координаталар системасында әлеге чикләрнең координаталары исемлеге булган территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләрне әлеге боерык үз көченә кергән көннән алып биш эш көне эчендә электрон рәвештә җибәрүне;

әлеге боерыкны ул басылып чыккан көннән алып 10 календарь көннән дә соңга калмыйча Территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында урнаштыруны.

3. Юридик бүлеккә (Р.И.Кузьминга), дәүләт теркәвенә алу өчен, әлеге боерыкның Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгына җибәрелүен тәэмин итәргә.

4. Әлеге боерык рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә дип билгеләргә.

5. Әлеге боерыкның үтәлешен тикшереп торуны Территорияләрне үстерү департаментының Агломерацияләрне үстерү идарәсе башлыгы С.А.Рыбаковка йөкләргә.

Министр урынбасары | Отдел контроля исполнения документов | В.Н.Кудряшев

Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгының 20.02.2025 ел, №170/о боерыгы белән расланды

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының «Килдураз авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының
«Килдураз авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең

ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

I өлеш

ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ҺӘМ КҮРСӘТЕЛГӘН КАГЫЙДӘЛӘРГӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ

2025

Эчтәлек

1 нче бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Куллану өлкәсе

2 статья. Төп төшенчәләр

2 нче бүлек. Вәкаләтле органнар тарафыннан җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында нигезләмә

3 статья. Җирле үзидарә органнары вәкаләтләре

4 статья. Муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендәге вәкаләтләрне яңадан бүлү

3 нче бүлек. Физик һәм юридик затлар тарафыннан җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында нигезләмә

5 статья. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү

6 статья. Җир кишәрлегеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт

7 статья. Капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт

8 статья. Шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалану

4 нче бүлек. Вәкаләтле органнар тарафыннан территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмә

9 статья. Территорияне планлаштыру документларын әзерләүгә гомуми таләпләр

5 нче бүлек. Җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмә

10 статья. Гавами тыңлаулар турында гомуми нигезләмәләр

6 нчы бүлек. Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмә
11 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында гомуми нигезләмәләр
7 нче бүлек. Җирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу турында нигезләмә
12 статья. Территорияне комплексы үстерү

1 нче бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Куллану өлкәсе

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының «Килдураз авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба – Кагыйдәләр) – техник регламентлар таләпләрен, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Килдураз авыл җирлегенең генераль планындагы территориаль планлаштыру турындагы нигезләмәне (алга таба – генераль план), кызыксынган затларның кагыйдәләре һәм тәкъдимнәре проекты буенча гавами тыңлаулар нәтиҗәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы (алга таба – РФ Шәһәр кодексы), Россия Федерациясе Җир кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендә вәкаләтләрне яңадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында, җир мөнәсәбәтләре, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм табигать ресурсларыннан нәтиҗәле файдалану өлкәсендә Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка законнары һәм норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының «Килдураз авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге уставы, Татарстан Республикасы «Буа муниципаль районы» муниципаль берәмлеге уставы, техник регламентлар таләпләрен исәпкә алып, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый һәм шәһәр төзелеше үсешенең төп юнәлешләрен билгели торган хокукый актлар нигезендә кабул ителгән шәһәр төзелешен зоналаштыру документы булып тора.

2. Кагыйдәләр капиталь төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү һәм эксплуатацияләү максатларында җир кишәрлекләреннән файдалану өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар белән җайга салына торган мәсьәләләр өлешендә җайга сала.

3. Кагыйдәләр белән җайга салына торган мөнәсәбәтләрнең субъектлары (катнашучылары) булып түбәндәгеләр тора:

1) муниципаль берәмлек һәм аларның берләшмәләре халкы, физик һәм юридик затлар;

2) Татарстан Республикасында җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе;

3) «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Килдураз авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең җирле үзидарә органнары;

4) Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгы (алга таба – Министрлык);

5) республиканың башка башкарма хакимият органнары һәм җирле үзидарә органнары.

4. Кагыйдәләр Кагыйдәләр белән җайга салына торган мөнәсәбәтләрнең барлык субъектлары (катнашучылары) тарафыннан үтәлү өчен мәҗбүри.

5.Кагыйдәләр түбәндәгеләргә бәйле мөнәсәбәтләрне җайга салмый:

1) җир кишәрлекләренә һәм капиталь төзелеш объектларына хокуклар барлыкка килү, үзгәрү һәм туктатылу;

2) территориаль планлаштыру документларын әзерләү һәм раслау;

3) федераль башкарма хакимият органнары карары буенча территорияне планлаштыру документациясен әзерләү һәм мондый документацияне раслау;

4) җир кишәрлекләрендә һәм капиталь төзелеш объектларында икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыру;

5) территорияне төзекләндерү;

6) капиталь төзелеш объектларын капиталь ремонтлау.

6. Кагыйдәләр үз көченә кергәннән соң барлыкка килгән мөнәсәбәтләргә карата кулланыла. Кагыйдәләр үз көченә кергәнче барлыкка килгән мөнәсәбәтләрдә Кагыйдәләр Кагыйдәләр үз көченә кергәннән соң барлыкка килгән хокукларга һәм бурычларга карата кулланыла.

7. Кагыйдәләр кешеләрнең гомере һәм сәламәтлеге иминлеген, капиталь төзелеш, мөлкәтне саклау, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларының ышанычлылыгын һәм иминлеген тәэмин итү максатларында законнар нигезендә кабул ителгән техник регламентлар, шулай ук җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу мәсьәләләре буенча башка норматив хокукый актлар белән беррәттән кулланыла.

8. Кагыйдәләр республика башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга, шулай ук Министрлыкның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында да урнаштырылырга тиеш.

2 статья. Төп төшенчәләр

1. Әлеге Кагыйдәләр максатларында түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге – капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзү, реконструкцияләү параметры, ул метрларда санлы кыйммәт рәвешендә билгеләнә, вертикаль буенча төзелеш мәйданы астындагы җирнең иң түбән планлаштыру билгесеннән бинаның, төзелмәнең, корылманың иң югары конструктив элементының (түбә парапеты, кәрниз, түбә очы, фронтонның өске өлеше, гөмбәз, шпиль, манара; бинаның, корылманың өске конструктив элементлары түбәгә чыгу һәм техник җиһазлар урнаштыру өчен өстәмә корылмалар, лифт шахталары булырга мөмкин) өске билгесенә кадәр үлчәнә торган ара буларак билгеләнә, бу вакытта түбәдәге антенналар, яшен үткәргечләр, вентиляция җиһазлары һәм башка электротехник һәм инженерлык җайланмалары бинаның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеген билгеләгәндә исәпкә алынмый;

капиталь төзелеш объектының хәвефлелек классы – капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзү, реконструкцияләү параметры, Россия Федерациясе дәүләт баш санитария табибының «Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар саклык зоналары һәм санитар

классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 санитар-эпидемиологик кагыйдәләре һәм нормативларының яңа редакциясен гамәлгә кертү турында» 2007 елның 25 сентябрендәге 74 номерлы карары нигезендә сәнәгать объектларының һәм производстволарының санитария классификациясе нигезендә куәтенә, эксплуатация шартларына, әйләнә-тирә мохиткә бүленеп чыга торган пычраткыч матдәләрнең характерына һәм санына, барлыкка килә торган тавыш, вибрациягә һәм башка зарарлы физик факторларга бәйле рәвештә кешенең яшәү тирәлегенә һәм сәламәтлегенә йогынты ясау чыганагы булган сәнәгать объектлары һәм производстволары, корылмалары классы буларак Рим исәпләү системасында санлы кыйммәт рәвешендә билгеләнә;

катлар саны – капиталь төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән параметры, ул катларда сан әһәмияте рәвешендә, техник катларны исәпкә алмаганда, мансарда катын да кертеп, җир өстендәге катлар саны буларак билгеләнә;

болдыр – капиталь төзелеш объектына керүне тәэмин итә торган лапас астындагы мәйданчык, пандус һәм баскыч булган төзекләндерү элементы;

мансарда каты (мансарда) – фасады тулысынча яисә өлешчә авыш, сынык яки кәкре түбә өслегеннән (өслекләреннән) ясалган кат, шул ук вакытта түбә яссылыгы һәм фасад кисешү сызыгы мансарда каты идәненнән иң күбе 1,5 м биеклектә генә була ала;

җир өсте каты – идән тамгасы җирнең иң түбән планлаштыру тамгасыннан түбән булмаган кат;

капиталь төзелеш объектларының җир кишәрлекләре чикләреннән чигенүе – капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзү, реконструкцияләү параметры, ул метрларда сан әһәмияте рәвешендә билгеләнә, ул җир кишәрлеге чиге белән капиталь төзелеш объектының тышкы дивары арасында җир кишәрлеге чиге белән капиталь төзелеш объектының тышкы дивары, шулай ук җирләрнең планлаштырылган тамгасы дәрәҗәсендә башка конструктив элементлар (шул исәптән җир өсте элементлары, җир кишәрлеге өслеге астындагы болдырларыннан,

чокырчыклардан һәм капиталь төзелеш объектлары өлешләреннән тыш), җир кишәрлеге өслеге астындагы) яисә аларның җир өстенә проекцияләре арасындагы ераклык буларак билгеләнә торган ара;

җир кишәрлегенең алгы чиге – җир кишәрлегенең чиктәш яисә күпчелек өлеше урамнарга, юлларга, квартал эчендәге җәяүле юлларына, машина юлларына һәм гомуми файдаланудагы территорияләргә чыга торган чиге. Җир кишәрлегенең берничә алгы чиге булырга мөмкин. Хәзерге төзелеш эчендә урнашкан җир кишәрлегенең алгы чикләре булмаска да мөмкин. Җир кишәрлегенең алгы чикләре булмаган чикләре бүтән була;

төзелеш мәйданы – бинаның, төзелешнең, корылманың тышкы контуры буенча горизонталь кисемтә мәйданы, чыгып торган конструктив элементларны да кертеп, җирнең планировка тамгасы дәрәҗәсендә (баскычлардан һәм чокырчыклардан тыш);

капиталь төзелеш объекты мәйданы – капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзү, реконструкцияләү параметры, ул квадрат метрларда санлы әһәмият рәвешендә биналарның барлык җир өсте катларының мәйданнары суммасы буларак билгеләнә, техник, мансарда, шулай ук цоколь, подвал катларын да кертеп, антресольләр, галереялар, тамаша балконнары һәм башка мәйданнарны үз эченә ала, аларга заллар, верандалар, җәйге бүлмәләрнең балконнары, тышкы пыялалы галереялар, шулай ук башка биналарга кучүләр дә керә;

җир кишәрлекләренең иң чик үлчәмнәре – җир кишәрлекләренең квадрат метрларда санлы кыйммәтләр рәвешендә билгеләнә торган максималь һәм минималь мәйданы, җир кишәрлекләренең алгы чигенең метрлардагы санлы күрсәткечләр рәвешендә билгеләнә торган минималь киңлеге һәм җир кишәрлекләрен характерлый торган һәм шәһәр төзелеше регламентлары нигезендә билгеләнә торган башка күләмнәр;

чокырчык – капиталь төзелеш объектының стенасына терәлеп торган, тәрәзә һәм/яисә ишек уемы булган җирдә тирәнлек рәвешендәге төзекләндерү элементы;

җир кишәрлеге чикләрендә төзелеш проценты – капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзү һәм реконструкцияләүнең җир кишәрлегенең суммар мәйданының нисбәте буларак билгеләнә торган процентларда санлы кыйммәт рәвешендә билгеләнә торган параметры, ул яссы корылмалар, болдырлар, чокырчыклар, стилобатлар биләгән мәйданнарны һәм җир кишәрлеге астында урнашкан капиталь төзелеш объектлары өлешләрен исәпкә алмыйча, җир кишәрлегенең бөтен мәйданына карата төзелергә мөмкин;

гомуми файдалану территорияләре – парклар, скверлар, бульварлар, мәйданнар һәм башка төзекләндерелгән рекреацион территорияләр;

техник кат – инженерлык җиһазларын урнаштыру һәм коммуникацияләр салу өчен кат;

цоколь кат – бүлмәләрнең идән тамгасы җирнең иң түбән планировка тамгасыннан түбәнрәк булган кат.

Территорияне, кызыл линияләрне төзекләндерү, капиталь төзелеш объектын, капиталь төзелеш объектын капиталь ремонтлау төшенчәләре РФ Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә кулланыла.

2 нче бүлек. Вәкаләтле органнар тарафыннан җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында нигезләмә

3 статья. Җирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы» муниципаль берәмлеге җирле үзидарәсе вәкиллекле органы – Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы советы вәкаләтләре:

1.1. проектлар буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибен, гавами тыңлауларны үткәрү срокларын, рәсми сайтны һәм (яисә) мәгълүмат системаларын, гавами тыңлаулар башлану турында хәбәрләр урнаштырыла торган мәгълүмат стендларына таләпләрне, гавами тыңлаулар/иҗтимагый фикер алышулар башлануы турында хәбәр итү рәвешләрен, гавами тыңлауларны әзерләү тәртибен һәм беркетмә рәвешләрен, гавами тыңлаулар нәтиҗәләре турында бәяләмә әзерләү тәртибен һәм рәвешләрен, гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясен үткәрү тәртибен, гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясенә килүчеләргә консультация бирү тәртибен раслау.

2. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы муниципаль берәмлеге башлыгы – Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы башлыгы вәкаләтләре:

2.1. җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты буенча гавами тыңлаулар үткәрү турында карар кабул итү.

4 статья. Муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендәге вәкаләтләрне яңадан бүлү

1. «Шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында вәкаләтләрне яңадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында күрсәтелгән җирле үзидарә органнары вәкаләтләре Татарстан

Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгы мәсьәләләре» 06.07.2005 ел, №313 карары нигезендә Министрлык тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3 нче бүлек. Физик һәм юридик затлар тарафыннан җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында нигезләмә

5 статья. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү

1. Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре җир мөнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукый җайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы тарафыннан расланган җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә билгеләнә.

2. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану түбәндәге төрләрдә булырга мөмкин:

1) рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре;

2) шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

3) рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләренә һәм шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә торган һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла торган ярдәмче төрләре.

3. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен мондый файдалануның икенче төренә үзгәртү, техник регламентлар таләпләре үтәлгән очракта, шәһәр төзелеше регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре, дәүләт хакимияте органнарыннан, җирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан хокук ияләре тарафыннан өстәмә рөхсәтсез һәм килештерүсез мөстәкыйль сайлана.

5. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җирләрдә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм

капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

6. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалану төрен үзгәртү җирләрнең максатчан билгеләнешен һәм категориясен үтәгәндә гамәлгә ашырыла.

7. Шәһәр төзелеше регламенты нигезендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалану төрен үзгәртү хокукка ия булучылар тарафыннан рөхсәт ителми:

1) мондый кишәрлектә капиталь төзелеш объектын төзүгә бәйле рөхсәт ителгән файдалану төрләренә төзелешкә бәйле булмаган максатлар өчен бирелгән җир кишәрлегенә карата;

2) мондый җир кишәрлегендә файдалануның төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төре булган капиталь төзелеш объекты булмаганда рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төренә карата;

3) шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы кагылмый торган җир кишәрлегенә карата;

4) шәһәр төзелеше регламенты билгеләнмәгән җир кишәрлегенә карата.

8. Җир кишәрлекләреннән файдалануның төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төре мондый җир кишәрлегенә карата рөхсәт ителгән файдалануның тиешле төре турында белешмәләр Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына (алга таба – КМБДР) кертелгән көннән сайланган дип санала. КМБДР җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре турында белешмәләр кертү таләп ителми.

9. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер үк төрләре ярдәмче һәм шартлы рөхсәт ителгән файдалану төрләре исемлегендә бер үк вакытта булырга мөмкин. Мондый очракларда рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төре территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалануның төп төре белән бергә файдаланылса билгеләнә. Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән

файдалану төре төп буларак билгеләнү планлаштырылган очракларда кулланыла (РФ Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында каралган тәртиптә файдалануның мондый төренә рөхсәт алу шарты белән).

6 статья. Җир кишәрлегеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт

1. Җир кишәрлегеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт тиешле дәүләт хезмәтен күрсәтү тәртибендә бирелә. Дәүләт хезмәтен күрсәтү өчен кирәкле документлар исемлеге дәүләт хезмәтен күрсәтүнең административ регламенты белән билгеләнә.

7 статья. Капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт

1. Капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт тиешле дәүләт хезмәтен күрсәтү тәртибендә бирелә. Дәүләт хезмәтен күрсәтү өчен кирәкле документлар исемлеге дәүләт хезмәтен күрсәтүнең административ регламенты белән билгеләнә.

8 статья. Шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалану

1. Әлеге кагыйдәләр гамәлгә кертелгәнче билгеләнгән тәртиптә төзелгән һәм шәһәр төзелеше регламенты билгеләнгән территорияләрдә урнашкан һәм билгеләнгән шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы кагыла торган шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган җир кишәрлекләреннән, капиталь төзелеш объектларыннан түбәндәге очракларда файдалану:

1) җир кишәрлекләреннән фактта файдалануның гамәлгә ашырыла торган төрләре тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында күрсәтелгән җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләренә туры килмәсә;

2) җир кишәрлекләреннән файдаланунең фактта гамәлгә ашырыла торган төрләре тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында күрсәтелгән җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләренә туры килеп, әмма бу вакытта әлеге җир кишәрлекләре территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зона чикләрендә урнашкан икән, аның чикләрендә җир кишәрлекләреннән файдалануның әлеге төрләре рөхсәт ителмәгән очракта;

3) капиталь төзелеш объектларыннан фактта файдалануның гамәлгә ашырыла торган төрләре тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында күрсәтелгән капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләренә туры килеп, әмма бу вакытта капиталь төзелеш объектлары истәлекле урын территориясендә, күрсәтелгән төрләрнең капиталь төзелеш объектларын урнаштыру рөхсәт ителми торган территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зона чикләрендә урнашкан булса;

4) капиталь төзелеш объектларының фактагы параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрларына туры килмәгән очракта;

5) капиталь төзелеш объектларының фактагы параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрларына туры килеп, ләкин бу вакытта әлеге капиталь төзелеш объектлары күрсәтелгән параметрлары булган капиталь төзелеш объектларын урнаштыру рөхсәт ителмәгән территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зона чикләрендә урнашкан булса.

1.Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре шәһәр төзелеше регламентына туры килмәү түбәндәге очракларда рөхсәт ителә:

1) дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге яисә милеге чикләнмәгән, Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында теркәлгән капиталь төзелеш объектлары биләгән җирләрдән, әгәр барлыкка килгән җирдән файдалану

(җирлектә билгеләнгән факттагы чикләр) аркасында җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәрен үтәү мөмкин булмаса, законнарда билгеләнгән тәртиптә кагыйдәләр расланганчы, җир кишәрлекләрен булдыру, җир кишәрлекләрен бүлеп бирү;

2) хосусый милектәге җир кишәрлекләрен һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге яисә милек чикләнмәгән җирләрне (җир кишәрлекләрен) яңадан бүлгәндә башлангыч җир кишәрлегенең мәйданы 10 проценттан артмаган очракта җир кишәрлекләре барлыкка китерү;

3) җир кишәрлекләрен бүлгәндә, әгәр башлангыч җир кишәрлеге Кагыйдәләр кабул ителгәнче бирелгән булса, мондый җир кишәрлекләре өчен җир кишәрлегенең минималь мәйданы – 180 кв. метр кулланып, җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төренең коды 2.3 «блоклардан торак төзелеше» булган (Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең «Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторын раслау турында» 2020 елның 10 ноябрендәге п/0412 номерлы боерыгы нигезендә) җир кишәрлекләре төзү;

4) җир кишәрлегенең иң чик мәйданнан артып киткән өлеше мөстәкыйль җир кишәрлеге буларак формалаштырыла алмый икән һәм чиктәш җирләрдән файдаланучыларның ризалыгы булган очракта, шулай ук шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән җир кишәрлекләренең минималь мәйданы булган ике җир кишәрлеге төзү мөмкин булмаганда, шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән җир кишәрлекләренең максималь мәйданыннан артыграк җир кишәрлекләре барлыкка китерү;

5) җир кишәрлекләрен дәүләт һәм муниципаль ихтыяҗлар өчен алу максатларында бүлү һәм (яисә) яңадан бүлү.

4 нче бүлек. Вәкаләтле органнар тарафыннан территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмә

9 статья. Территорияне планлаштыру документларын әзерләүгә гомуми таләпләр

1. Территорияне планлаштыру документларын әзерләүне Министрлык тәэмин итә.

2. Татарстан Республикасында территорияләрне планлаштыру проектларын формалаштыруга һәм әзерләүгә методик таләпләр Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2023 елның 27 декабрендәге 3134-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган.

5 нче бүлек. Җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмә

10 статья. Гавами тыңлаулар турында гомуми нигезләмәләр

1. Гавами тыңлаулар түбәндәге мәсьәләләр буенча яшәешнең уңайлы шартларына кеше хокукын, җир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектлары хокук ияләренең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен саклау максатларында үткәрелә:

1) җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектларына, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында;

2) территорияне планлаштыру проектларына, территорияләрне планлаштыру проектларына үзгәрешләр кертүгә;

3) территорияне ызанлау проектларына, территорияне ызанлау проектларына үзгәрешләр кертүгә;

4) җир кишәрлегеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына;

5) капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына.

2. Гавами тыңлаулар эш һәм ял көннәренә билгеләнергә мөмкин. Рәсми бәйрәм көннәрендә гавами тыңлаулар уздырылмый.

3. Эш көннәрендә гавами тыңлаулар башлану вакыты җирле вакыт белән 18 сәгатьтән иртәрәк билгеләнә алмый.

4. Гавами тыңлауларның нәтиҗәләре киңәш итү характерында була.

5. Проектлар буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе, гавами тыңлауларны оештыручы, гавами тыңлауларны уздыру срогы, рәсми сайт һәм (яисә) мәгълүмат системалары, гавами тыңлаулар башлану турында хәбәрләр урнаштырыла торган мәгълүмат стендларына таләпләр, гавами тыңлаулар башлану турында хәбәр итү рәвеше, гавами тыңлауларны әзерләү тәртибе һәм беркетмә

рәвеше, гавами тыңлауларны әзерләү тәртибе һәм нәтиҗәләре турында бәяләмә формасы, гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясен үткәрү тәртибе, шулай ук гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясенә килүчеләргә консультация бирү тәртибе Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының «Килдураз авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге уставы һәм (яисә) җирле үзидарәнең вәкиллекле органының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

6 нчы бүлек. Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмә

11 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр, әлеге статья үзенчәлекләрен исәпкә алып, РФ Шәһәр төзелеше кодексының 33 статьясында каралган тәртиптә кертелә.

2. Территориаль зоналар кагыйдәләрдә билгеләнмәгән торак пунктлар чикләреннән читтә урнашкан җир кишәрлекләрендә төзелеш ниятләре барлыкка килгән очракта, мондый җир кишәрлекләренең хокукый режимы тиешле территориаль зона билгеләү өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү юлы белән билгеләнә.

7 нче бүлек. Җирдән файдаланунның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу турында нигезләмә

12 статья. Территорияне комплексլы үстерү

1. Территорияне комплекслы үстерү РФ Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә, шулай ук Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында территорияләрне комплекслы үстерү проектларын гамәлгә ашыру чаралары турында» 2021 елның 24 сентябрендәге 913 номерлы карары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының
«Килдураз авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең

ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

II өлеш

ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ

2025

Эчтәлек

8 нче бүлек. Картографик материаллар исемлеге

13 статья. Картографик материалларның эчтәлеге

8 нче бүлек. Картографик материаллар исемлеге

13 статья. Картографик материалларның эчтәлеге

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары:

1) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

2. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасына кушымталар:

1) Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре картасы

ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ ЧЕРКИ-КИЛЬДУРАЗСКОЕ СЕЛЬСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ БУИНСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

КАРТА ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОГО ЗОНИРОВАНИЯ. ТЕРРИТОРИАЛЬНЫЕ ЗОНЫ

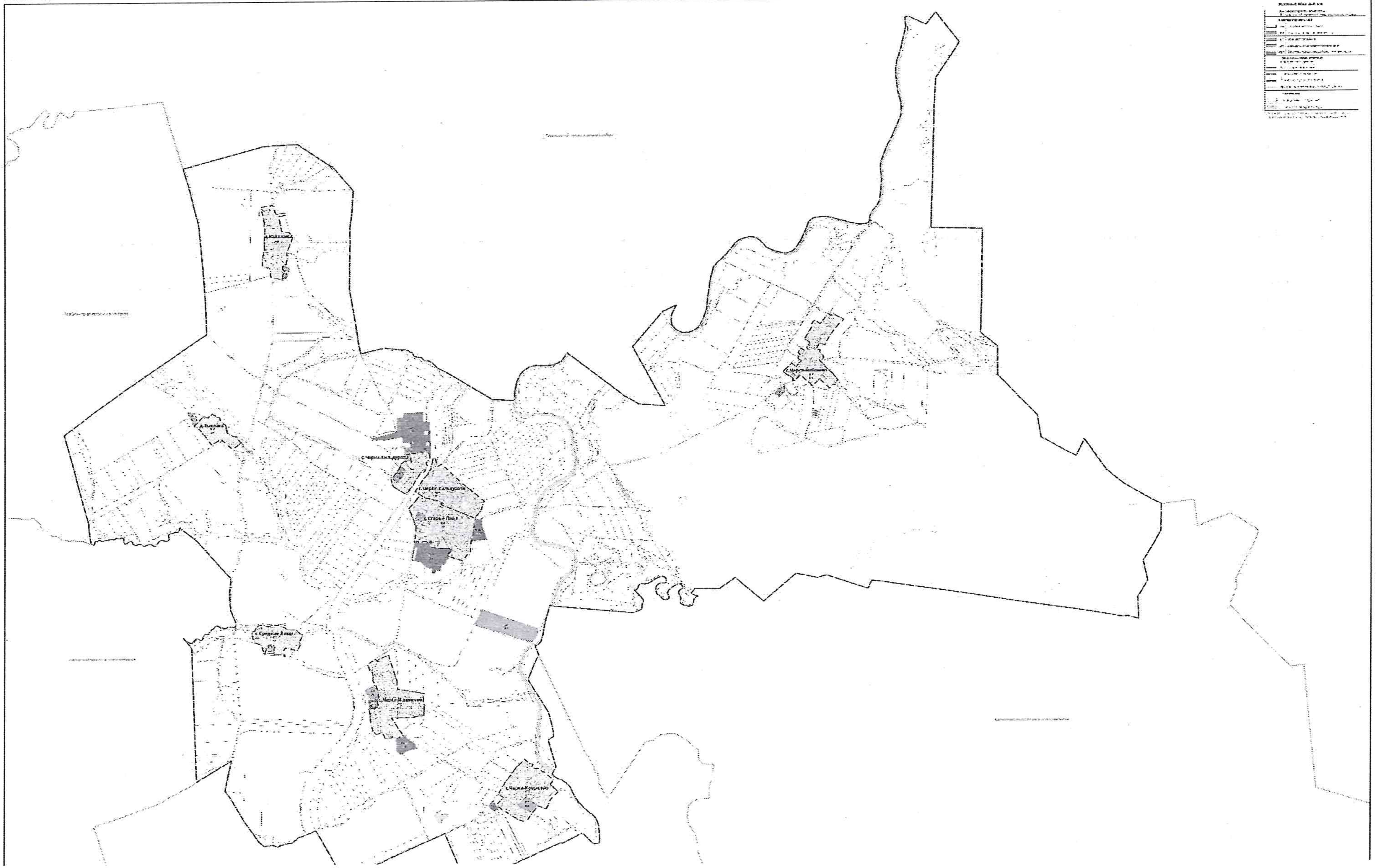

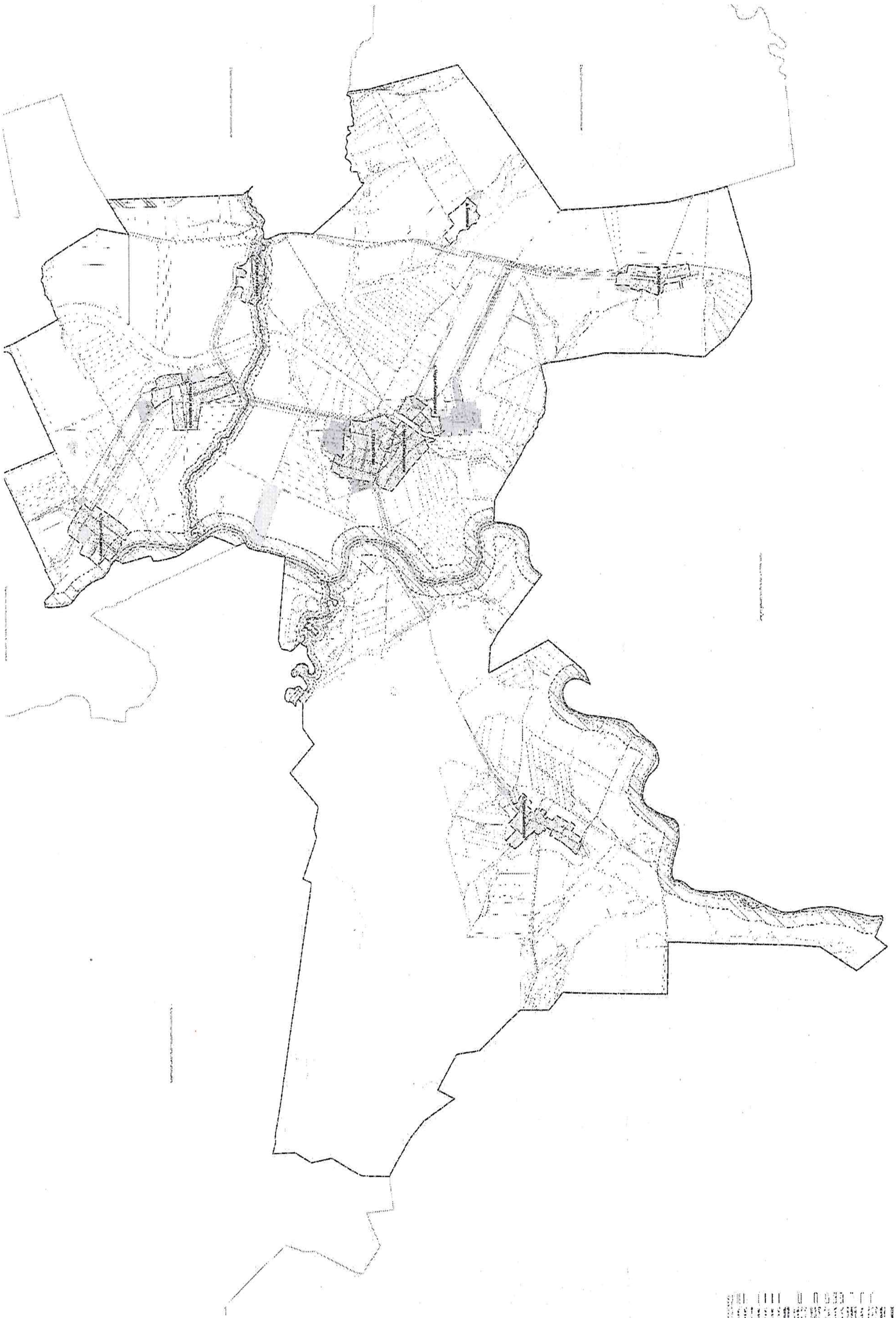

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының
«Килдураз авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең

ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

III өлеш

ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

2025

Эчтәлек

9 нчы бүлек. Территориаль зоналар һәм шәһәр төзелеше регламентлары турында гомуми белешмәләр

14 статья. Территориаль зоналар төрләре исемлеге

15 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы

10 нчы бүлек. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

16 статья. Территориаль зоналар төрләре буенча шәһәр төзелеше регламенты

17 статья. Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләргә карата шәһәр төзелеше регламенты

9 нчы бүлек. Территориаль зоналар һәм шәһәр төзелеше регламентлары турында гомуми белешмәләр

14 статья. Территориаль зоналар төрләре исемлеге

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында кагыйдәләр составында түбәндәге төрдәге территориаль зоналар билгеләнә:

т/с	Зона индексы	Атамасы	Тасвирлама
1	**Ж-У**	Универсаль торак зонасы	Социаль-көнкүреш һәм коммерция билгеләнешендәге объектларның киң исемлеге булган индивидуаль, блокланган торак төзелеше һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеше территорияләре.
2	**Р-У**	Универсаль ял итү зонасы	Хезмәт күрсәтү, ял итү һәм ял итү объектларының чикләнгән исемлеге урнаштырылган рекреацион максатларда төзекләндерү өчен билгеләнгән табигый һәм ясалма яшелләндерү өлеше югары булган территорияләр (парклар, скверлар, бульварлар, мәйданнар, яр буйлары һәм гомуми файдаланудагы башка яшелләндерелгән территорияләр); шифаханә-курорт эшчәнлеге, табигый-танып белү туризмы, туристлык хезмәт күрсәтү һәм спорт билгеләнешендәге объектларның территорияләре.
3	**С-1**	Җирләү урыннары зонасы	Гамәлдәге һәм күмү өчен ябык зиратлар, крематорийлар, колумбарийлар урнашкан территорияләр.
4	**СХ-2**	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы	Капиталь төзелеш объектларын урнаштырып, авыл хуҗалыгы файдалануы өчен билгеләнгән территорияләр.

2. Территориаль зонаның һәр төре территориаль зона төре исеменә һәм зона индексына ия. Һәр территориаль зонаның уникаль номеры бар һәм ул территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләр реестрының аерым объекты булып тора. Территориаль зона төренә карап билгеләнгән шәһәр төзелеше регламенты, территориаль зонаның уникаль номерына бәйсез рәвештә, зонаның тиешле индексы булган барлык территориаль зоналарга да кагыла.

3. Территориаль зонаның уникаль номеры торак пункт чигенең һәм территориаль зонаның тәртип номерыннан тора. Территориаль зоналарга

уникаль номер бирү максатларында Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының «Килдураз авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге составындагы торак пунктлар чикләренең түбәндәге нумерациясе кертелә:

Торак пункт чигенең тәртип номеры	Торак пунктының исеме
1	Килдураз авылы
2	Үгез Куагы авылы
3	Кабалан авылы
4	Урта Лашчы авылы
5	Иске Лашчы авылы
6	Бәбки авылы
7	Өчмунча авылы
8	Казма авылы

Территориаль зона торак пунктлар чикләреннән читтә урнашкан очракта, территориаль зонаның уникаль номерының беренче билгесе «0» итеп кабул ителә.

15 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы

1. Шәһәр төзелеше регламентында тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләренә һәм капиталь төзелеш объектларына карата түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең «Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторын раслау турында» 2020 елның 10 ноябрендәге п/0412 номерлы боерыгы нигезендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

2) җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары;

3) җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган

чикләүләр;

4) аңа карата шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотылган очракта, территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәпләмә күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территориядән файдалана алуының мөмкин булган максималь дәрәҗәсенең исәпләмә күрсәткечләре.

2. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә яисә шартлы рөхсәт ителгән файдалану төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Рөхсәт ителгән файдалануның сайланган ярдәмче төре капиталь төзелеш объектларын урнаштыруны күздә тоткан очракта, аларны төзү рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән төп төрләрен гамәлгә ашырудан алда булырга мөмкин (ләкин җир кишәрлегеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан фактта бердәнбер файдалану була алмый).

Әгәр шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, техник регламентлар таләпләрендә, Россия Федерациясе законнарында каралган башка мәҗбүри таләпләрдә башкача билгеләнмәгән булса, җир кишәрлеге территориясендә ярдәмче файдалану төрләре капиталь төзелеш объектларының суммар гомуми мәйданы файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләре капиталь төзелеш объектларының суммар гомуми мәйданының 25 процентыннан артмаска тиеш.

Файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләре булган, мәйданчыклар, ачык корылмалар (базарлар, автомобиль кую урыннары, причаллар һәм капиталь төзелеш объектлары булмаган башка объектлар) рәвешендә тәкъдим ителгән һәм территориядә капиталь төзелеш объектларын урнаштыруны күздә тотмаган эшчәнлек төрләре (мәдәният һәм ял паркларын урнаштыру, табигатьне махсус саклау һәм өйрәнү эшчәнлеге, табигать территорияләрен саклау һ.б.) булган җир кишәрлекләре өчен җир кишәрлегенең

ярдәмче файдалану төрләре өчен бирелә торган өлеше җир кишәрлегенең гомуми мәйданының 25 процентыннан артмаска тиеш.

3. Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) җир кишәрлекләренең минималь һәм максималь мәйданын (кв.м);

2) җир кишәрлекләренең алгы чигенең минималь киңлеген (м);

4. Капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән чик параметрлары түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) капиталь төзелеш объектларының җир кишәрлекләре чикләреннән (алгы чиктән һәм башкалардан) минималь чигенешләрне (м);

2) катларның максималь санын (кат);

3) биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның максималь биеклеген (м);

4) җир кишәрлеге чикләрендә төзелешнең максималь процентын (%);

5) капиталь төзелеш объектының максималь мәйданы (кв.м);

6) капиталь төзелеш объектының куркынычлык классы.

5. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр Төрләре Россия Федерациясе Җир кодексының 105 статьясында билгеләнгән һәм чикләре Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының «Килдураз авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә урнашкан территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар турындагы нигезләмәләр нигезендә билгеләнә.

6. Аңа карата шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотылган очракта, территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәпләмә күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территориядән файдалана алуының мөмкин булган максималь дәрәҗәсенең исәпләмә күрсәткечләре Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының «Килдураз авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең шәһәр төзелешен проектлауда җирле нормативлары нигезендә билгеләнә.

7. Билгеләнергә тиеш булмаган җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре,

рөхсәт ителгән төзелеш, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентында Кагыйдәләрнең территориаль зоналарына карата «б-мәгән» дип билгеләнә.

10 нчы бүлек. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

16 статья. Территориаль зоналар төрләре буенча шәһәр төзелеше регламенты

1. Универсаль торак зонасы (Ж-У)[1]

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (җ.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)					
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. алгы чигенең киңлеге (м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./ макс	мин.	макс.	макс.	макс.	мин.
ТӨП							
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	1000/ 2500	20	50	3	13	3/3
2.2	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен (йорт яны җир кишәрлеге)	1000/ 2500	20	40	3	13	3/3
2.3	Блокланган торак төзелеше	1000/ 2500	б-мәгән	60	3	13	3 алгы /0 ян-як (бер-берсенә тоташкан блоклар өчен); 3 - башка очраклар да
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1	Коммуналь	400 /	б-мәгән	70	2	7	3/3

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (җ.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)					
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. алгы чигенең киңлеге (м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./ макс	мин.	макс.	макс.	макс.	мин.
.2	хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	б-мәгән					
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	400 / б-мәгән	б-мәгән	70	2	7	3/3
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	б-мәгән /2500	б-мәгән	70	2	7	3/3
3.4.1	Амбулатор-сырхауханә хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	3/3
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.8	Дәүләт	400 /	б-мәгән	70	2	7	3/3

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (җ.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)					
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. алгы чигенең киңлеге (м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./ макс	мин.	макс.	макс.	макс.	мин.
.1	идарәсе	б-мәгән					
4.4	Кибетләр	б-мәгән /5000	б-мәгән	70	2	7	3/3
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	400/2 500	б-мәгән	70	2	7	3/3
5.1 .2.	Биналарда спорт белән шөгыльләнү не тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	3/3
5.1 .3	Спорт белән шөгыльләнү мәйданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.4	Кече үлчәмле суднолар өчен причаллар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
9.3	Тарихи-мәдәни	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (ж.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)					
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. алгы чигенең киңлеге (м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./ макс	мин.	макс.	макс.	макс.	мин.
	эшчәнлек						
11.0	Су объектлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.3	Запас	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
ШАРТЛЫ РӨХСӘТ ИТЕЛГӘН							

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (җ.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)					
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. алгы чигенең киңлеге (м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./ макс	мин.	макс.	макс.	макс.	мин.
2.1.1	Азкатлы күпфатирлы торак төзелеше	1000 / б-мәгән	б-мәгән	50	4	б-мәгән	3/3
2.7.1	Автотранспорт-ны саклау	б-мәгән	б-мәгән	80	2	7	5/5
2.7.2	Шәхси ихтыяҗлар өчен гаражлар урнаштыру	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	1	б-мәгән	3/0 ян-як (башка гаражлар белән уртак диварлар белән блокланган гаражлар өчен); 3 - башка очраклар да
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	3/3
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	400 / б-мәгән	б-мәгән	70	2	7	3/3
3.2.4	Тулай тораклар	400/2500	б-мәгән	70	2	7	3/3

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (җ.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)					
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. алгы чигенең киңлеге (м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./ макс	мин.	макс.	макс.	макс.	мин.
3.4.2	Стационар медицина хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	400 / б-мәгән	б-мәгән	70	2	7	3/3
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	3/3
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	400 / б-мәгән	б-мәгән	70	2	б-мәгән	3/3
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	400 / б-мәгән	б-мәгән	70	2	7	3/3
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	400 / б-мәгән	б-мәгән	70	2	7	3/3
3.1	Амбулатор	б-	б-мәгән	80	б-	б-	3/3

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (ж.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)					
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. алгы чигенең киңлеге (м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./ макс	мин.	макс.	макс.	макс.	мин.
0.1	ветеринария хезмәте күрсәтү	мәгән			мәгән	мәгән	
4.1	Эшлекле идарә	400/2 500	б-мәгән	70	2	7	3/3
4.3	Базарлар	400/2 500	б-мәгән	70	2	б-мәгән	3/3
4.6	Гомуми туклану	400/2 500	б-мәгән	70	2	7	3/3
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	400/2 500	б-мәгән	70	2	7	3/3
4.8.1	Күңел ачу чаралары	б-мәгән	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	3/3
4.9	Хезмәт гаражлары	б-мәгән	б-мәгән	80	2	7	5/5
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу[2]	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	5/5
4.9.1.2	Юл ялын тәэмин итү	400/2 500	б-мәгән	70	2	7	3/3
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б-мәгән /2500	б-мәгән	70	2	7	5/5
4.9.1.4	Автомобильләр-не ремонтлау	б-мәгән /2500	б-мәгән	70	2	7	5/5

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (җ.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)					
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. алгы чигенең киңлеге (м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./ макс	мин.	макс.	макс.	макс.	мин.
4.9.2	Транспорт чараларын кую урыны	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	3/3
5.1.1.	Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	3/3
5.1.4	Спорт белән шөгыльләнү өчен җиһазландырылган мәйданчыклар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.5	Су спорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.7	Спорт базалары	б-мәгән	б-мәгән	70	2	7	3/3
5.2.1	Туристлык хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	70	2	7	3/3
5.3	Ау һәм балык тоту	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.5	Гольф яки ат белән йөрү өчен кырлар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (ж.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)					
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. алгы чигенең киңлеге (м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./ макс	мин.	макс.	макс.	макс.	мин.
6.9	Саклау урыны	б-мәгән /2500	б-мәгән	70	2	7	5/5
6.9.1	Склад мәйданчыклары	б-мәгән /2500	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.12	Фәнни-җитештерү эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	3/3
7.1.1	Тимер юллар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.1.2	Тимер юлларда ташуларга хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.2.2	Пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	3/3
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт туктальшлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.3	Су транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
9.2.1	Шифаханә эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	70	2	7	3/3

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (җ.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)					
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. алгы чигенең киңлеге (м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./ макс	мин.	макс.	макс.	макс.	мин.
13.1	Яшелчәчелек алып бару	400/1500	б-мәгән	0	0	0	б-мәгән
13.2	Бакчачылык алып бару	400/1500	б-мәгән	0	0	0	б-мәгән
ЯРДӘМЧЕ							
4.9	Хезмәт гаражлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	2	7	5/5

[1] Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү төрләре Россия Федерациясе Җир кодексының 105 статьясында билгеләнгән һәм чикләре әлеге территориаль зона чикләрендә урнашкан территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар турындагы нигезләмәләр нигезендә билгеләнә.

[2] СП 156.13130.2014 «Кагыйдәләр җыелмасы. Автомобильләргә ягулык салу станцияләре. Янгын куркынычсызлыгы таләпләре» таләпләрен исәпкә алып.

2. Универсаль рекреацион зона (Р-У)[1]

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (җ.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)				
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./макс	макс.	макс.	макс.	мин.
ТӨП						
2.4	Күчмә торак	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.6.2	Мәдәният һәм ял	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (җ.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)				
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./макс	макс.	макс.	макс.	мин.
	парклары					
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.4	Кибетләр[2]	б-мәгән	80	2	7	3/3
4.6	Гомуми туклану[2]	б-мәгән	80	2	7	3/3
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү мәйданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.5	Су спорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.2	Табигый-танып белү туризмы[2]	б-мәгән	б-мәгән	2	7	3/3
5.2.1	Туристлык хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	2	7	3/3
5.4	Кече үлчәмле суднолар өчен причаллар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.5	Гольф яки ат белән йөрү өчен кырлар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
9.0	Табигатьне махсус саклау һәм өйрәнү эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (җ.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)				
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./макс	макс.	макс.	макс.	мин.
9.1	Табигать территорияләрен саклау	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
9.1.1	Хайваннарның сирәк һәм (яисә) юкка чыгу куркынычы яный торган төрләрен саклау һәм репродукцияләү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
9.2.1	Шифаханә эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	3/3
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.3	Запас	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
ШАРТЛЫ РӨХСӘТ ИТЕЛГӘН						
5.1.2.	Биналарда спорт	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (ж.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)				
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./макс	макс.	макс.	макс.	мин.
	белән шөгыльләнүне тәэмин итү					
5.1.4	Спорт белән шөгыльләнү өчен җиһазландырылган мәйданчыклар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.3	Ау һәм балык тоту	б-мәгән	б-мәгән	2	7	б-мәгән
7.1.1	Тимер юллар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
ЯРДӘМЧЕ						
4.9.2	Транспорт чараларын кую урыны	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

[1] Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү төрләре Россия Федерациясе Җир кодексының 105 статьясында билгеләнгән һәм чикләре әлеге территориаль зона чикләрендә урнашкан территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар турындагы нигезләмәләр нигезендә билгеләнә.

[2] Капиталь төзелеш объектының максималь мәйданы 150 кв. метр дип билгеләнә.

3. Җирләү урыннары зонасы (С-1)[1]

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (ж.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)				
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./макс	макс.	макс.	макс.	мин.
ТӨП						
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (җ.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)				
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./макс	макс.	макс.	макс.	мин.
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	3/3
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.1	Йола эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.3	запас	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
ШАРТЛЫ РӨХСӘТ ИТЕЛГӘН						
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
ЯРДӘМЧЕ						
3.8.1	Дәүләт идарәсе	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.2	Транспорт чараларын кую урыны	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

[1] Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү төрләре Россия Федерациясе Җир кодексының 105 статьясында билгеләнгән һәм чикләре әлеге территориаль зона чикләрендә урнашкан территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар турындагы нигезләмәләр нигезендә билгеләнә.

4. Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге зона (СХ-1)[1]

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (җ.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)				
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./макс	макс.	макс.	макс.	мин.
ТӨП						
1.2	Бөртекле һәм башка авыл хуҗалыгы культуралары үстерү	б-мәгән	0	0	0	б-мәгән
1.3	Яшелчәчелек	б-мәгән	0	0	0	б-мәгән
1.4	Тонизацияләүче, дару, чәчәк культуралары үстерү	б-мәгән	0	0	0	б-мәгән
1.5	Бакчачылык	б-мәгән	0	0	0	б-мәгән
1.5.1	Виноградчылык	б-мәгән	0	0	0	б-мәгән
1.6	Җитен һәм киндер үстерү	б-мәгән	0	0	0	б-мәгән
1.8	Терлекчелек	б-мәгән	0	0	0	б-мәгән
1.12	Умартачылык	б-мәгән	0	0	0	б-мәгән
1.13	Балыкчылык	б-мәгән	0	0	0	б-мәгән
1.14	Авыл хуҗалыгын фәнни тәэмин итү	б-мәгән	0	0	0	б-мәгән
1.15	Авыл хуҗалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	б-мәгән	0	0	0	б-мәгән
1.17	Питомниклар	б-мәгән	0	0	0	б-мәгән
1.18	Авыл хуҗалыгы җитештерүен тәэмин итү	б-мәгән	0	0	0	б-мәгән
1.19	Печән чабу	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.20	Авыл хуҗалыгы терлекләре көтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (җ.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)				
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./макс	макс.	макс.	макс.	мин.
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.1	Җир асты байлыкларыннан файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.3	Запас	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
ШАРТЛЫ РӨХСӘТ ИТЕЛГӘН						
1.16	Кыр кишәрлекләрендә шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару	10000 / б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	3/3
13.1	Яшелчәчелек алып бару	400/1500	0	0	0	б-мәгән

[1] Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү төрләре Россия Федерациясе Җир кодексының 105 статьясында билгеләнгән һәм чикләре әлеге территориаль зона чикләрендә урнашкан территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар турындагы нигезләмәләр нигезендә билгеләнә.

5. Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ-2)[1]

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (җ.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)				
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./макс	макс.	макс.	макс.	мин.
ТӨП						
1.2	Бөртекле һәм башка авыл хуҗалыгы культуралары үстерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.3	Яшелчәчелек	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	5/5
1.4	Тонизацияләүче, дару, чәчәк культуралары үстерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.5	Бакчачылык	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.5.1	Виноградчылык	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.6	Җитен һәм киндер үстерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.8	Терлекчелек	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	5/5
1.9	Җәнлекчелек	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	5/5
1.10	Кошчылык	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	5/5
1.11	Дуңгызчылык	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	5/5
1.12	Умартачылык	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	5/5
1.13	Балыкчылык	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	5/5
1.14	Авыл хуҗалыгын фәнни тәэмин итү	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	5/5
1.15	Авыл хуҗалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	5/5

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (җ.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)				
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./макс	макс.	макс.	макс.	мин.
1.17	Питомниклар	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	5/5
1.18	Авыл хуҗалыгы җитештерүен тәэмин итү	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	5/5
1.19	Печән чабу	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.20	Авыл хуҗалыгы терлекләре көтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	3/3
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	5/5
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	3/3
4.9	Хезмәт гаражлары	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	5/5
6.1	Җир асты байлыкларыннан файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.4	Азык-төлек сәнәгате[2]	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	5/5
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Рөхсәтле файдалану төрләре		Җир кишәрлекләренең (җ.к.) иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары (ОКС)				
Код	Атамасы	Җ.к. мәйданы (кв.м)	Җ.к. чикләрендә төзелеш проценты (%)	Катлар саны (кат)	Биналарның, төзелмәләрнең, корылмалар-ның биеклеге (м)	Җ.к. алгы/ башка чикләреннән ОКС чигенешләре (м)
		мин./макс	макс.	макс.	макс.	мин.
6.9	Склад[2]	б-мәгән	80	б-мәгән	б-мәгән	5/5
6.9.1	Склад мәйданчыклары[2]	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.3	Запас	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
ШАРТЛЫ РӨХСӘТ ИТЕЛГӘН						
7.1.1	Тимер юллар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
ЯРДӘМЧЕ						
3.2.4	Тулай тораклар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	3/3
4.1	Эшлекле идарә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	3/3
4.4	Кибетләр	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	3/3

[1] Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү төрләре Россия Федерациясе Җир кодексының 105 статьясында билгеләнгән һәм чикләре әлеге территориаль зона чикләрендә урнашкан территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар турындагы нигезләмәләр нигезендә билгеләнә.

[2] Капиталь төзелеш объектының куркынычлык классы IV-V куркынычлык классына тигез итеп билгеләнә.

17 статья. Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләргә карата шәһәр төзелеше регламенты

1. Аңа карата шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотылган очракта, территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәпләмә күрсәткечләренең әһәмиятләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территориядән файдалана алуының мөмкин булган максималь дәрәҗәсенең исәпләмә күрсәткечләре Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының «Килдураз авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең шәһәр төзелешен проектлауда җирле нормативлары нигезендә билгеләнә.

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының
«Килдураз авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең

ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

КУШЫМТА

Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр
(китерелми)

2025